

ግደ ሰሚናራትን አብ ምንገር ቃልስና

ቤት ጽሕፈት ዜና
ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን
28.02.2006

ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን አንጻር ዲክታቶርያዊ ስርዓት አብ ዘካይዶ ዘሎ መኸተ፡
አካል ናይ ህዝብን፡ ንህዝቢ ዘገድሱ ጉዳያት ዝውክልን ትካልን ከም ምዃኑ መጠን፤
ንሓያል ድሌት ህዝብና አብ ህንጻት ሃገር ብምግንዛብ፡ ዙሉ ኤርትራዊ ክንብረላ ዝኸእል
ዓውዲ ንምግባራ ቆሪጹ ተበጊሱ ኣሎ። ፕሮግራማትን ኣርእስታትን ኣስማትን ንበይኑ
ብዘይ ድፍኢትን ብዘይ ግብራዊ ፍጻሜታት ዘፍርዮ ቍም-ነገር ከምዘየለ ርዱእ'ዩ። ስለ'ዚ
ድማዩ፡ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ዝሰፍሐ ክፋል ናይ ንጥፊታቱ ንህዝቢ ንምሕያልን
ብህዝቢ ኣቢሉ ከኣ፡ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ተሓቢእሉ ንዝጸንሐ በዓትን፤ ንሰረታት ናይ
ቅንጻላ ትካላቱን ስልጣኑን ንምፍራስ ተበጊሱ ዘሎ። ካብ'ዚ ኣረዳድኣ'ዚ ብምንቃል ኢዩ
ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን አብ ዝሕንጽጸን ዝፍጽሞን መደብ ዕዮ ንህዝቢ ቀዳምነት
ዝህብ።

ስለዚ'ዩ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኣብ እተመሰረተሉ እዋን፡ ህዝብና ብብዝሒ ኣብ
ዝርከበሉ ቦታታት ብምንቅስቃስ፡ ንሓቀኛ ዕላማታት ኪዳን ንምብራህ ብሓደ ሸነኽ፤ ነቲ
ግዲኡ ኣብ ህንጻት ሃገርን ለውጥን ቦቲ ስርዓት እተዘንግዎ ወይ ሸለል እተባህለ ህዝቢ
ኤርትራ ሓደ ኢድ ኩይኑ ኣብ ጉድኒ ኪዳን ደው ንኸብልን ክጥርንፍን ቦቲ ካልእ ሸነኽ፡
ኣበርቲዑ እተንቀሳቐሰ። ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን፡ ህዝቢ ናብ ሃገሩ ክምለስን፤
ውሕስነት ህይወቱን ንብረቱን ዘረጋግጻሉ ፍትሓዊ ስርዓት ኣብ ምትካል ዘለዎ ጽኑዕ
ድልዮትን፡ ኣብ መቐድም ናይ መደብ ዕዮኡ ሰሪዑ ኢዩ ክቃለሰሉ ወሲኑ። ኤርትራዊ
ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ንዲክታቶርያዊ ሰልፊ ህግዲፍ ንምምካት ዝወሰደ ቀዳማይ ስጉምቲ፡
ምልክት ናይ ጥዕና ምዃኑ እተገንዘበ ህዝብና ድማ፡ ነቲ ኪዳን ዝወሰደ ስጉምቲ፡ ዝግብኦ
ክበርን መገብን ብምሃብ፡ ኪዳን ንዘሰከሞ ሓላፍነት ክስከምን ግቡኡ ክፍጽምን ድልውነቱ
ኣርአዩ። ስለ'ዚ፡ ኣብ መንገዱ ህዝብን ኪዳንን ምርድዳእ ክህሉ ባህርያዊ ዝኸነ። ምክንያቱ
ድማ፡ ክልቲኦም ሸነኻት ዝጋደልሉ ዘለዉ ዕላማ ሓደ ስለዝኸነ፡ ኢዩ። ኪዳን፡ ነቲ ድሌት
ናይ ህዝብና ኣብ ምውጻቕ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኣብ ግምት ብምእታው መደባቱ
ይሰርዕ። ህዝቢ ድማ፡ ኣብ ትሕቲ መሪሕነት ኪዳን ኩይኑ ነቲ ሃገራዊ መደብ ዕዮ ኣብ
ግብሪ ንምውጻል ይቃለስ። እዚ ናይ ሕድሕድ ተገዳስነት'ዚ፡ ክልቲኦ ሸነኻት፡ ነቲ ኣብ
መንገዱ ዘሎ ዝምድና ብጥንቃቄ ንክሕልዎ ዝድርኽ ሃለዎት ፈጠሩ። ስለ'ዚ፡ ኪዳን ኣብ
ንህዝቢ ዘገድሱ ጉዳያት ከተርኩርን፤ ካብ'ዚ ተበጊሱ፡ ፕሮግራምን ርእይቶን ኪዳን
ብግቡእ መታን ክርዳእን፡ ነቲ ተመኸሮ ኣብ ምምካንን፡ መሰረታዊ መለለይታት ናይ'ቲ
መድረኽ ዝጠልቦ መደብ ዕዮ ኣብ ምንጻርን ግዲኡ መታን ክጸወትን፤ ህዝቢ ብብዝሒ
ኣብ ዝርከበሉ እንተሓይ ኣብ ሱዳን ዝርከብ መደብራት ስደተኛታት ሰሚናራትን ሰፊሕ
ናይ ህዝቢ ኣኼባታትን ምክያድ ፍሉይ ተገዳስነትን ፍሉይ ትኸረትን ክህቦ ይርእ ኣሎ።

ብኻልእ ሸነኽ ከኣ፡ ምስ ህዝቢ ዝግበር ዘሎ ቀጻሊ ሰሚናራትን ርኽክባትን ነቲ ኣብ
መንገዱ እቲ ሞተር ናይ ምንቅስቃስን፡ ጽኑዕ መሰረትን ዝኸነ፡ ህዝብን ብሓደ ሸነኽ፤ ኣብ
መንገዱ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳንን ፈጻሚ ቤት ጽሕፈቱን ዘሎ ምውቕን ተማላእን

ዝምድናታትን ብኻልእ ሸነኽ፡ ብምድልዳልን ሓድሽ ህይወት ብምስኳዕን፡ ነቲ ኣብ ኣስመራ ዘሎ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኣውዲቕካ፡ ብናይ ወድሰብ ክብርን መሰልን ዝሕለቕ ቅዋማዊ ሃገራዊ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ንምትካእ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ዘሕንን ኢዩ። ካብዚ ብምብጋስ፡ ብመጠን እቲ ኪዳን ኣብ ፖለቲካውን ውድባውን መዳይ ንዝተኸሰቱ ሓደሶቲ ምዕባላታት ንመሰረታቱ ከጨብጥን፤ ኣብ መጻኢ ንዝግሃዱ ምዕባላታት ንመሰረታቱ ኣብ ምድላውን ከካይዶ ዝጸንሐ ወፊራ፡ ውድቀት ናይ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ብማዕሪኡ ይቀላጠፍ ኣሎ ክንብል ንክእል። ብመሰረት ፕሮግራም ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ውድቀት እቲ ስርዓት ግድንን ኣድላዪን ስለዝኸነ፣ ብኡ መጠን ድማ ናይ ህዝቢ እምነት ኣብቲ ንኤርትራዊ ዜጋ፡ ዓቢ ክብሪ ዝህብን ከም መሰረታዊ ናይ ለውጢ መሳርሒ ዝርእን መደብ ዕዮ ኪዳን፡ እናዛዩደን እናዓበዩን ክኸይድ ግድን ኢዩ።

ከም ውጽኢት ናይዚ ንቕሕ ምትሕብባር ኣብ መንገድ ንኩሉ ዓቕምታት ህዝብና ኣንጻር ዲክታቶርያዊ ስርዓት ንምጽማድን ሃገር ንምህናጽን ከም ሃገራዊ ጽላል መጠን ዝቃለስ ዘሎ ኪዳንን፤ ንትጽቢታቱን ድሌታቱን እሙን ዝኸነ፣ ጽላል ንምርካብ ሃረር ዝብልን ብናጽነት ብክብርን ክነብር ዝደሊ ህዝብን ብሓደ ሸነኽ፤ ንምንጣፍ ዘኸእልን ንተወፋይነትን ለውጥን ዘረጋግጽን መሳርሒ ናይ ቃልሲ ንምውናን ፋሕተርተር ዝብል ዘሎ ህዝብን ተቃዋሚ ውድባትን ብኻልእ ሸነኽ፡ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ንፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ኣብ ቀዳማይ ደረጃ፡ ንመሰረታቱ ኣብ ካልኣይ ደረጃ ብምስራዕ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ኣብ ጉድኒ መደብ ዕዮ ኪዳንን ሕንጻዳትቱን ደው ክብል ንምብቃዕን፤ ብድሕሪኡ ድማ፡ ኣብ ጉድኒቲ ኣንጻር ኩሉ ዓይነት በደላትን ጭቆናን ግህሰት መሰላት ወዲ ሰብን ዝካየድ ዘሎ ናይ ደቂሰባት ቃልስታት ደው ንክብል ንምዕጋቡን ክቃለሱ ሓላፍነት ኣሰኪምዎም ኣሎ። ዲክታቶርያዊ ስርዓት ኢሳያስ ድማ፡ ሓደ ካብቶም ቀንዲ ዓንድታት ናይ ከምዚኣቶም ዝኣመሰሉ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃን ቀይሕ ባሕርን ዝርከቡ ስርዓታት ኢዩ።